

Círilo 24.
15. junija.

Komhaj Bóh!

Létnik 23.
1913.

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěwaš,
Swérny dželaš
Wśedne dny;
Dzén pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoěn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa žo kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczsichzečni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétnej pschedplatu 40 pj. dostacż.

4. njedžela po žwiatej Trojizy. Euf. 6, 36—42.

Wo žmilnoſci jow Jezuſ ręczi. „Budźeže žmilni!” wón praji a hnydom tež pschistaji, kotre je snamjo tuteje žmilnoſci, kajke je jejne waschnje, kaf mózemj ju nawuknycz a kaf budże sapłaczena. Wopomíny to wschtiko sažo a budźmy žmilni! Te wschat najwažniſche naschego kſchęſzijanstwa, so pschimy wěru s płodami, tež se žmilnoſczu. Runje na to dyrbimy hischęze bōle kedžbowacż. Duž dha:

Budźm y žmilni!

Rospominajmy pschi tym tuteje žmilnoſče
1. snamjo, 2. waschnje, 3. schulu, 4. mſdu.

1. „Budźeže žmilni, jaſo tež wasch Wóczez žmilny je”, jow rěka. Potajkim snamjo žmilnoſče je nasch Bóh žam. Kaž steji napiſane: „Ja žym tón Knjes, wasch Bóh; teho dla dyrbicze w y ſo žwycziež, ſo byſcheze žwyczi byli, pschetož ja žym žwiaty”, a ſažo: „tehodla dyrbicze w y dokonjeni bycz, runje jaſo tež wasch Wóz w njebjeſzach dokonjany je”, taſ jow rěka: „budźeže žmilni, jaſo tež wasch Wóczez žmilny je.” Žemu, po kotrehož podobnoſci žmy ſtworjeni, dyrbimy ſo džen a bōle we wschém runacz. Nasche čzinjenje dyrbí jeho čzinjenju bōle a bōle podobne bycz. Ma naschej žmilnoſci dyrbja taſ pósnačz, ſo many žmilneho Boha a žmy po jeho žmilnoſci živi. Ssmilnoſcz, žmilnoſcz, žama žmilnoſcz, to je rjanosć naschego Boha. Hžom Mójsaſz praji: „Tón Knjes, twój Bóh, je

žmilny Bóh”, a Davit ſpěwa: „Ssmilny a hnadny je tón Knjes, ſczerpliwy a wot wulkeje dobroty.” Pawoł pak khwali: „mi je ſo žmilnoſcz doſtała.” A my tež tutu žmilnoſcz wužiwamy wot kolebki hacž do rowa; wona ſjewja ſo nam w rjanej Bożej ſtwórbje, w žohnowanju, we wodżenju naschego žiwnjenja, w Božim ſłówje a lubej drohej zyrkwi, w Jezuſu, naschim Sbožniku. A tuta žmilnoſcz wuliwa ſo na wschtikach. „Wón dawa ſwojemu ſlónzu ſchadžecz nad ſlymi a nad dobrymi, a dawa deschęzowacż nad prawymi a nad njeprawymi.” Njejſzny to nětko ſažo naſhonicz mohli? Hinal, zyle hinal pak ſwēt! Wón czini wulki roſdžel mjes tymi, kif jón lubuja a kif ſo wot njeho ſdaluja. ſswēt lubuje ſwojich pschęzelow a hidži a hani ſwojich njeſcheczelow. Niz tak, praji jow Jezuſ. Budźeže w y žmilni, jaſo tež wasch Wóczez žmilny je.

2. A waschnje tuteje žmilnoſče? Kaf ma ſo wono ſjewicž? Tón Knjes jow wschelke naſpomina, ſchtož je ſe wschědneho žiwnjenja wsate a móže kóždy tež dopjelnicž. „Njejſudže!” wón praji. S tym pak njecha na žadny pad wschinoſci wscho ſudženie ſakasacż. Ně, jej je wot Boha porucžene, prawy ſud džerzecz a ſle ſchtraſowacż bjes poſladanja na wožobu. Tež njecha ſ tym Jezuſ ſtarſhimaj prut ſ rukow wsacż. Dale plaeži: „Schtož ſwojego pruta lutuje, hidži ſwojego žyna; ſchtož pak jeho lubuje, tón jeho ſ cžaſom ſchwika”. Tež njebudże jow ſakasane, ani wuczerzej, ani hoſpodarzej, ani druhemu, to ſle khostacż a jemu wschudžom, njech ſo ſjewi w hroſnych

złowach abo kniaghach abo wobrasach, napschecziwo stupicż. Ně, to je pschißlischnoſcz kózdeho praweho Božeho džescza. Tež rěka: „Spytajcze wschtiko to a dobre sdžeržce!“ Schtož Jezuš jow saczisnje, je tamne njelubosne žudzenje, kotrež ſo stawa ſe ſleje wutroby, ſluteho hidzenja, ſteho žadanja, druhemu ſchodu načiniež na czechci a ſo ſam do lepscheho ſwetla ſtajicž. Kaf husto ſo to bohužel stawa a budže 8. kaſen pscheſtupjena. Hdyž ſtaj dwaj hromadu pschiſhloj, husto dolho njetraje, a na teho a druheho budže njelubosnje ręczane a psches to wjese ſrudobu načinjene. Niz tak! „Budžecze ſmilni“, praji tón Knjes. „Njeſudžecze“, ale wobroczeče wschtiko ſo lepschemu, proſhceče a praječe jemu ſamemu wschtiko w luboſczi, a hdyž to njemóžecze, mjelczeče. A „njeſatamajcze!“ Kaf by ſo tola ſ nam iwschtimi mělo, hdy by Bóh naſ hřeſchnikow ſatamał a njebu ſwojeho Ssyna pózlał! Kaf by bylo, njebu tón pschi iwschtim hidzenju cžlowjekow ſkut ſwojeho wumozjenja dokonjal! Wón njeje jich tehoodla ſatamał a tež Judascha je tsi lēta na ſmilnej wutrobie nožyl. A my? Ach, kaf rucze my husto ſatamam! Hdyž je nam nechtó ſloſcze a kſhiwdu načinił, kaf jeho ſatamam! a wſcho ſlejemu pschejemy! Hdyž je ſo nechtó pscheschol, kaf budže ſatamam, kaf njebu ničzo dobreho wjazy na nim bylo. Nječzinia to ſamo starſchi ſe ſwojimi džeczimi? Niz tak, praji tón Knjes. Budžecze ſmilni, ſnjecze wſcho ſczepliwje, w nadžiji, ſo móže ſo wschtiko hishcze polepschecž, ſo je w ſmijertnej hodzinje hishcze ſdychnjenje horje do njebjeſ ſlinežalo: „Knježe, ſmil ſo“, proſhceče ſa nich. A „wodajcze!“ Kaf je to Jezuš ſam cžinił. ſſwojim njeſhceželam je wodał, tež Pětrej, kif bě jeho ſaprel. A my? Ach kaf njeha tón a druhi wodacž a ſabyč! „Wodajcze“, ſo by dženža tuto złowo do wulfje ſwady a njednoth naſcheho luda, do wſchelakich domow ſlinežalo, hđež ſu mandželszy w njejednocze živi, hđež starſchi a džeczi lubyč pjenes dla wjazy mjes ſobu njerěča a ſužodžo a wježni ſo wjazy njeſtrowja. Budžecze tola ſmilni! Wy njewěſeče, kaf dolho ſcze hishcze hromadze na puežu. A lepje je tola, ſle czerpicž hacž jo cžiniež. A „dawajcze!“ Kaf je Jezuš Bohu ſwojemu Wótzej ſwoju wutrobu a ſa naſ ſwoje ſiwenje dał! Daj jemu nětko tež ſwoju wutrobu, ſwoje duchowne dary, ſwoje ſemiske ſubla. Staj wschtiko, ſam ſo a tych ſwojich, do jeho ſlužby, twar jeho kraleſtwo, pomhaj khudym, wudowam, ſyrotam, ſtarym. Haj, budžecze ſmilni!

3. A kaf to wuſnjeſch? Tón Knjes cži to jow tež praji, hdyž cze napomina, ſo ſam ſa kſudeho hřeſchnika ſpoſnač a ſebi prajicž, ſo zhyle wot Božej ſmilnoſcze wotwiſujesch. Hafle hdyž poſnajesch, ſo hy ſam ſo ſudej a ſatamanſtwu ſraly, budžesch ſo žudzenja a ſatamanja ſdžeržez. Hafle hdyž wěſch, ſo ſam wodacze triebasch, budžesch wodawacž wuſnjeſch. Hafle hdyž wěſch, ſo ſam Boži hnadny kſleb jěſch a hy Bohu wjese winoſty, dokelž hy wschtiko wot jeho ſmilnoſcze doſtał, budžesch ſam daſwacž. Hdyž ſwój hrěch ſa hrjadu poſnajesch, budža tebi hrěchi druheho jeno kaf tſchěſka. Hdyž hy w Jezuſu Boha poſnał a jeho ſmilnoſcz kſhwalisch, budžesch ſam we wſhem ſmilu. Twoje złowo je potom: kaf Bóh mi, kaf ja jemu a jeho džeczom. Wutroba budže cžopla, luboſna, bohata, dobrocziwa. Ty hy do morja Božej ſmilnoſcze poſhladał, nětko čhesch tež ſmilny bycž. Ty hy poſnał, kaf je Bóh tyžaz puntow luboſcze ſa tebje a na tebje ſaplačil, tehoodla hy nětk ſwólniwy, ſto kroſhov abo pjeniežkow ſmilnoſcze

ſwojemu Bohu w luboſczi ſo njemu a bližſchemu wróčjo placzicž. Chzesch-li tehoodla ſmilnoſcz wuſnjeſch, twar ſam na Božu ſmilnoſcz. Schtož je ju ſam na ſebi naſhonił a je w njej žiw, tón hinał njemóže, hacž ſam ſmilny bycž.

4. A ſpodžiwnje! Wona budže hishcze ſaplačzena. Tón Knjes praji: „Dobra, natłoczena, natschaſzena a khopata měra budže do waſchego klinu data; pschetož runje ſ tej měru, ſ kotrež wy měricze, budže wam ſažo měrjene.“ Hdyž ſmy ſmilni, ſo nam to tola jako Božim džeczom pschisteji a je jeno džak ſa wſchu Božu ſmilnoſcz. A nětko hishcze woſebita mſda ſa tajku ſmilnoſcz. Ale tón Knjes, kif naſ ſnaje a wě, kaf ſmy ſlabi cžlowjekojo a pschi wſhem tež ſo praschamy, ſchto budže mi ſa to, je tehoodla hnydom ſo temu žadanju: „budžecze ſmilni!“ to ſlubjenje pschistajík: to budže wam derje ſaplačzena, ſo by naſ ſ tym hishcze ſo wjetſchej ſmilnoſczi wabil. A tak někotry je hžom ſa ſwoju ſmilnoſcz krafznu mſdu namaſał: džak a luboſcž a czechci wot cžlowjekow, ſohnowanje a ſbože ſ njebjeſ dele. A hdyž ſu tež tu a tam cžlowjekojo ſa wſchu ſmilnoſcz nječakowni a ſo ſmilnym hishcze wuſměja, Bóh tola džerži, ſchtož je ſlubil a pschezo pucze namaka, ſwoje ſohnowanje wobradžicž. A hafle po ſmierzci, kaf budže wón tych ſohnowacž a pscheraſnici, kif ſu tu ſmilni byli! Tehoodla budžmy ſmilni! Šbóžni ſu cži ſmilni; pschetož woni ſmilnoſcz doſtanu.

Daj, ſo bych twoju luboſcž, Božo,
Pſched wocžomaj měl wobſtajnje,
So bych to dobre cžinił lóžo,
So ſiwenje bych ſwjeczil cži.
Budž troſhtał, hdyž ſym roſrudženy,
Budž wodžer, hdyž ſym ſbožowny,
Mje wumoz, hdyž b'du ſatrascheny
We cžazu ſmijertnej strachoth.

Hamjení.

S. w M.

Budž ſmilny!

Głob: Cžin ſo mnu, Knježe, po hnadže —.
Bycž ſmilny, kaf naſch Wóčjeſ je,
O to je pyc̄ha rjana!
Hdyž duſcha tu ſo woblecze,
Dha — bójſzy dokonjana —
Kaf Bože džeczi ſlutkuje
Po ſbóžnikowym pschitkadže.

Hđež w kſhesczijanskej wutrobie
Sso luboſcž ſo Bohu hori,
Tam Knjesowý Duch do njeje
Tež luboſcž ſo bližſhim ſtvari,
Kif hđu w duſchach wuhaſcha
A druhich ſbože pschisporja.

Haj, kſhesczjan bratra njeſudži
A njetamo, hdyž padže;
Wón praji: Stań a ruku wſmi,
Sso porucž Božej hnadže!
My wſchitzhy jenak ſlabi ſmy,
Duž padnjenja ſo hladajmy.

Te bližſhi ſrudžil, ſſchividžil naſ,
Dha wodajmy to jemu;
A tyc̄hi jeho czežki cžaſ,

Troſcht, pomoz njeſm̄ ſ niemu;
Njech w horju ſ nim ſbm̄ ſrudženi,
A ma-li ſbože, ſradowni.

Hdžež tħudh placże we nusħ,
Njeħi darh kħalsi trēja,
Go potrjebnijm ġo wutrobi
We dżakawnoscżi hrēja,
Schtóž tħudhom kħalsi kusħi l-
ġnej junu róże njebiesse.

Też brązowych, żółtych, hubienych
Niedługo s' trośćtom woskujących
A pachnąc ich lechwach bolościnych
Wszchu stylkość żobu czujęsch;
Sim tajki wolij żmilenja
Ból ranow wuszy polóża.

О Вожо вољнји ѕмиленја,
Риј њашће сјеје мјењајшић
А је тим, љо нод љас волхадја,
Нам сјајнји прсћебијти рјењајшић:
Мје прсћетвор ќеби је љамјенју
А првих мје је ћеј ѕмиљностју!

Hdyž ja kaž Ty tež šmilný bým,
Mam hnadu Božích džecí,
Tak ſo po čaſu ſachodném
Mi věcžne ſwětlo ſwěcí;
Schtóž pak kaž Wócžez šmilný njej,
Tón je ſ tým njebjø ſanfný ſej.

K. A. Fiedler.

Misionstwo w naszych niemskich koloniach.

(Rospominanje po misionſkej hodžinje.)

Efes. 1, 9, 10 řeča: „Bóh je nam tím vjedženju dal tu potajností svéhojeje moře po svých dobrých spodobanju, so by předováne bylo, jaký tón čas bě dopjelnyený.“ Tajke slovo Bože nam přichívá:

1.

Božej woli ma ſo nad bratrami a ſotrami w naſchich kolonijach jeho mjeno pſchekraſnicz. Pſches 25 lět je ſaſchlo, ſo buchu daloſko pſches morjo ležaze krajiny naſchemu němſkemu khežorſtwu pſchidate. Wone buchu ſ naſchim krajom ſjednoczene; ludy, fiž tam bydlachu, něhdže 14 millionow, ſtupichu nam bliže. To běſche, kaž hdyž ſlužobník do domu ſaczehnje: Wón ſtupi nam ſ tým bliže, ma ſo naž džeržecz, a my mamy k njemu ſ pſcheczelnoſcžu ſtačz, jemu k pomožy bhež, runje kaž je wón nam k ſlužbje. Tamne krajiny, woſebje w Afrizy, dýrbjachu nam k ſlužbje bhež — dale bóle. Wone maja wſchelake tworž, fiž my nimamy: woſmu, gumi a ſnate ſa dom trjebane kolonialne tworž. W daloſczi tam dýrbjesche ſo ſynam naſcheho naroda, fiž ſo dale bóle roſſylnja, nowy dom wotewricz, w kotrymž mohli pſchebyt, woſtat, ſbože nađeńcž. Ale tež tamnym nowym ſtam naſcheho ſcheroſeho doma mějesche ſo ſbože doſtačz; jich žiwjenje cžiſchſche, poſorniſche bywacž hacž prjedy; jich duchej pſchi džèle a roſwuczenju ſkónczko jaſnoſcž ſihadžecz a woni ſ zylá prawe a hódne ſawy cžlowjeſtwa naſtačz. Wěſcze bylo to wſchitko rjanu dobyt. Tola dýrbjeli ſo ſ tým ſpoſojicž? dýrbjała cžescz, nahladnoſcž němſkeho luda, ſamóženje a nowa ſdžělanoſcž w tamnych hiſhcze njeſdžělaných krajinach nam dožahacž? Kaf praji hižom ſpočatku cžlowiſkich ſtawisnow, ſo Bóh cžlowjeka do ſahrody Eden ſadži, ſo by ju džělał. Bóh

to ſežini. S Bohom na ſemi džělacj a we wěrje do njeho ſo
hibacj a bědžicj, to je jeho wola.

Też nasche kolonije sū wschelake, podobne Edenej s krajobrazem lęgów, płodnej bródzu. Wbóhi, pchlibójstwu abo drugiemu bludej, faż muhamedanskemu, poddanym lud ma pac jako fchesczijanski jón wobdzęlač. Powischtownje misjonskie skutkowanie sio tam pchled 25 létami sapoczo, w Afryce wożebje. Misionarojo tam po łódzi te 2 hacž 3 njedżele jędzichu. Woni jako póżli hacž na tamnu stronu semje, fiż mamę mą pod nohomaj, s nowej sahorjenoscžu puczo-wachu, 4 njedżele po pucżu a hiszczę dleje, do tak mjenowanego khěżorskeho Wyłemotweho kraja. Leża wschak tam były fupy w niesmernym czechim oceanu rosproszczone a jako furjata wot paty, to cěka nascheje khěżorskeje mozy, schlitowane. Tich mjenia sū: Bismarkowe, Salomonske, Marianske, Karolinske fupy, Samoa a druhe. Njech je s molom naspomnijene, so na 400 evangelskich póżłów, (evangelskich a katholickich nimale jenak wjele) tam skutkuje w kolonijach a to na 180 stazijach abo bydleszczechach. K temu pchlińdu wjazy stow fchesczijanskich pomoznikow s tamnych zustych narodow, čorneje a bruneje barby.

Bóh chze, so býču tamni šo po swoikownym boku pošběhnýli a dželacž wufli. Wuknycz móža. Hladaj, kaf hórsy po misionarowym pschiindženju tež kobu ruzh hibaja. W duchu widžu, kaf je wořrjedž pusteho kraja pěkne sýdleschežo s dworami nastalo. Schěroka dróha wot njeho wjedže. Nětk šo sahoný lěpje wobšywaja hacž prjedy. Zýle rynki hórkow tam w narańszej Afrizy nětk jako s pscheńzu wobšyte — žolmjaže sahoný, kaž pola naš, widžisch. Wěso knježerstwo pschede wschém krajinu wotanka sa wobkhad, želenizy, dróhi po wěstej reguli twaricž dawa, tež munoschť polépschicž pyta. Tola kschesczijan wufnje: „W pocze ſwojego woblicza dyrbisich ſwój khleb jescz“. Misionstwo tež wuczeńje sa thscherjow, samfarjow a druhich rjemjeßknikow fałožuje, so by khmanych dželaczerjow wocžahnylo. Wone jim hakle połne derjehicze pschinjež. Semjske knježerstwo s wojskami a brónjemi pschiindže. S frutej mozu husto splahi pschima. Někotre wschak ſu hischeže w ludzižraczstwie hacž do nowijskich čaſhow žive byłe, kaž czi Papua. Tež ſu šo sběžki s mjecžom poražowałe. Pschi tym buchu bohužel zýle wsy spalene, črjódh wbohich čłowjekow do ſmijercze ſehnacži. Boža Sbóžnikowa wucžba pak jim lubvscz napscheczimo nježe. Niz s brónjemi, ale s īahodnosczu a sczepnoſcžu chzedža jich pschewinycz. Wono je tak, fož jedyn misionarej ras džesche: Hdych by ty pola naš, dha mamý měr. Misionstwo chze, so by Bože mjeno a jeho dobra, hnadna wola ſo nad bratrami a žotrami w kolonijach pschekražniło.

Je twoja macz hiszczę źiwa?

Bě njenželu a ludžo se mſchi džechu. Pſchetož swony běchu hížom dołho wutrobuňe. Kunje zhrfvi napſchecžiwo paf běſche korežma, a ſódžnik pſched njej ſedžesche, ružy pſches wutrobu na fſchiž położenej, zigaru w hubje a ſe ſazpicžom hladasche, tač ludžo se mſchi džeja. Duž muž dužy ſe ſpěvařſimi nimo pſchischedſchi na ſódžnika pohlada, a ſódžnik tež ſaſo, ſo poſměwkiwſchi, na njeho pohlada, taž by ſebi pomýſlił: Ty blaſnje, ſchtó hiſhcze ſe mſchi běhaſch? Muž to pohladnjenje ſroshmiwſchi ſtejo woſta a džesche: „Pſchecželo, njechaſch ſobu ſe mſchi?“ — „Ně,“ ſabórcža tamón, wobrocži ſo a fur pſches ramjo dujesche. Muž paf ſo dale prafchecžche: „Pſchecželo, ty džě by ſte dny měš, je twoja macž hiſhcze žiwa?“ Šódžnik pſchecžlapnjeny zuſemu mjes wocži pohlada a mjeleczesche. „Hdyž by twoja macž tu byla, dha by ſrudna byla“, tamný dale džesche, nicžo wjazy njeprajesche a t zhrfvi džesche. Šódžnik proſty pſched ſo hladajo dołho w myſlach ſedžesche. Potom ſtaže, zigaru prjecž cžiſní a pſches pucž do zhrfvi džesche. — To ſkomo „macž“ běſche jeho wutrobu trjedilo.

Bóh samóže pomhač.

Tam, hdżež kónie wulkeho pschekupza Schölký w D. stejachu, bě hízom dlejschu khwilu muž w sedrjenej drascé stál, jako by njewjedžał, hdże ſo wobrocícz. Tego wobliczo bě bléde a na njeho ſo hladasche, jako by wjazh haſh njeſtał, pschetoz 8 lét dolho tež na žanu wjazh pschischoł njebe. Woſrijedž jaſtwiny mi murjemi běſche te 8 lét byl a dženža běchu jeho puſchczili. Ale ſchto nětko? Te poſlednje 8 lét bě dopoſnał, tak hubjena wěz to je, hdž něchtó ſwojeho Boha wopuschezi. Wjazh hacž junkrócz, bě jemu tež jeho ſnutſkowny hłóz radžil: Wobrocž ſo ſaſo k ſwojemu Šbožniku! Ale nětko tu ſtejſche a mějeſche ſa to, ſo ſa njeho žana pomož wjazh njeje. Njemějeſche tola nikoho, kiz by ſo wo njeho staral, ani starsheju ani bratra ani pschecžela.

Jurij, to běſche jeho kſchczene mjeno, chyzſche dale hicž, tola paſ ſaſo ſtejo wosta. Poſlednju njedželu w jaſtwje bě duchowny k jathm wo tym ſchpruchu ręčał, kiz drje wſchizy ſnajachu: „Wolaj ſo ke mni w čaſu nufy, dha chzu ja eze wumóz!“ Tuto ſlowo jemu hiſchcze we wuſhomaj klinčesche a na jene dobo jeho wutroba woſasche: „Božo w njebjeſach, pomhaſ tež mi!“

Duž — ſchto bě to na jene dobo do ropota a haru? Hlaj, woſolo rózka kónie dwaj ſplóſchenai konjej pschihnaſchtaj, ſa ſobu mały knjeſſi woſyk wlečzo. We woſu paſ nichto njebě, khiba mały, woſhobne ſdracženy, něhdže tſiletny hólcž. Štyskne weſlanje bě ſe wſchech boſow kſchczecž, wſchizy ſo bojachu, ſo ſo džecžo ſi woſa wucžiſne a ſo roſražene na drohowych kamjeniach morme ležo wostanje. Ale nichto ſebi njewřeri, ſplóſcheneju konjow ſa wuſdu hrabnycž a ſtajecž. Duž tamny, kiz bě pschi kóni ſtał, deſku ſi plotu wutorhny a ſi njej konjomaj napſchecžiwo ſtupi — a taj konjej ſaſtaſchtaj.

Se ſpodžiwanjom běchu woſkoſtejazh tón krobky ſluk widžili; ale nětko ſo psches lud naſtróžany woſhobny knjes, wſchón ſblědnjeny, čiſhczesche, hrabny to džecžo na ſo a jo woſoſtejſche. „Hdže je tón,“ tak ſo nětko prasheſche, „kiz je mojeho kynka psched ſmjerču ſakhował?“ Ludžo na Jurja poſaſowachu, a tón bohaty pschekupz ſtupi k njemu a džesche: „Se ſlowami njecham ſo Wam džakowacž. Wſmicže tole!“ a pschi tym ſe ſwojeje móſchnje 100 hriwnaſku papjeru wucžahny. „Kaf dha rěfacje a hdže bydlicž?“ ſo jeho dale prasheſche.

„Sa hiſchcze žaneho bydla nimam,“ Jurij ſtruchle wotmolwi. „Wſcho derje,“ pschekupz dale rěčesche, „pschińdžče dženža wjecžor ſe mni — woſolo ſedmich; tu je moje mjenou!“

Jurij njewjedžesche, ſchto bě ſo jemu ſtało. Bě Boh woprawdže tak rucže jeho proſtu wuſhyschal? Chyzſche wón jeho wumóz? Wón drje chyzſche, ale Jurij dýrbjeſche nětko poſaſacž, hacž chze ſo tež wón wumóz dacž.

Tako nětko w korezmje ſedžesche a pshezo ſaſo ſa ſwojim ſtohriwnarjom w ſaku maſaſche, jeho wſchelake myſzle pscheſhodžowachu. Čehodla hakſe k pschekupzej hicž, poſornje psched nim ſwoju ſandženosć wotkrycž a ſebi ſznamo niſſe dželo wot njeho pschipoſaſacž dacž a ſo potom w nim wſchědnje dręcz? ſznamo by lepje bylo, ſebi ſa te ſto hriwnow dobre wobleczenje ſupiež a potom ſam ſwój pucž pytač. Člowjek w dobrej drascé dže wſchudže wotewrjene durje naděnđe.

Duž jemu něchtó wot ſady na ramjo klepaſche a psched nim ſtejſche jeho ſnaty ſi předawſchich lét, piſař Rudolf, ſi kothymž běſche předy husto krodžil a wot kotrehož bě picže, hracže a jebanje nauſnýk, ſchtož bě jeho ſkónečne do jaſtwa pschinjeſlo. Tón, nětko hiſchcze wo ſruch bôle pscheklepah hacž předy, jemu radžesche: „Ach, ſchto chzesch pola teho pschekupza, poj ſo mnu, ja

eži hízom pomham. Po runych pucžach w nětžiſhim čaſu nichto do předka njepſchińdže; po ſo wjatych to ſkerje dže!“

Nětko Jurij na kſchijnym pucžu ſtejſche. Ma kotry boſ dr e ſo ſwinje? Džakowano Bohu nade wſchěmi ſphytowanjemi ſeho njepſchecžela dobu. Wjecžor w ſedmich bě pola bohaleho pschekupza, jemu na wſchě jeho praschenja wotmolwjesche a niežo njemajſeſča.

Pſchekupz dolho na njeho hladasche, na to temu předawſchemu jatemu ruku da a ſo prasheſche: „Budu paſ ſo tež na Waſ ſpuschecžecž móz?“ Jurij ſebi njewřeri ſlowežka na to rjez, ale jeno hnuth poſtigenu ruku tlocžesche. „Dobre,“ na to tón pschekupz džesche, „wot dženžniſchego dnja ſeže Wy pola mje ſa dželacžerja pschijatv.“

Džakowny Jurij naſajtra na ſwoje džeko džesche. Wón ſo ſenje teho kaſe njei, ſo bě jo naſtupiſ.

Hdž bě ſo ſaſo 8 lét minylo, bě Jurij pschezo hiſchcze tam a mějeſche čeſcžene a wuſchne město. Psches ſwoju ſwěrnoſć a pilnoſć bě ſebi poſte ſlowežka na to rjez, ale jeno hnuth poſtigenu ruku tlocžesche. „Dobre,“ na to tón pschekupz džesche, „wot dženžniſchego dnja ſeže Wy pola mje ſa dželacžerja pschijatv.“

Na ſčenje jeho doma paſ wot teho čaſa tón ſchpruch wiſa: Wolaj ſo ke mni w čaſu nufy, dha chzu ja eze wumóz a ty dýrbich mje kſhwalicž.

Bratrowska myſl.

Dwaj bratraj, Bjedrich, ſi pschimjenom „měrný“, kurwjerch Mischnjanski, a wójwoda Wylem běſhtaj we ſwojej młodoſći jene čjelo a jena duſcha byloj. Tako paſ pschi roſdželenju krajinow Bjedrich kurwjerchowſke krajiny, wójwoda Wylem paſ ſzadniſchi džel dosta, mjes bratromoj ſwada wudhri.

Lěta dolho ſo taj bratraj ſe ſwojimaj wójſkomaj najwótriſho bědžeschtaj. Kurwjerch Bjedrich, niž runje „měrný“, chyzſche ſwojemu bratrej jeho krajiny ſyła wſacž a ſo ſi wójſkom do jeho kraja wali. Wójwoda Wylem tehoodla ſa ſebje džeſacž tyſazow ſi Čech na pomož wſa a ſi nimi krajinu nad Muldu a k wjecžoru ſapuſczeſche. Maſzałoſniſho rubježne čjródy w měſce Gera ſakhadžachu. Wylemowe wójſko wbohe město do procha a popjela pschewobrocži, pod kotrymž ſo pjecž tyſaz wjewinowatých člowjekow pohrjeba.

Wutupjenje města Geru paſ ſi doborom wójnu ſkóneči, kiz je ſo „bratrowska wójna“ injenowala. Tako kurwjerch Bjedrich psche poſdže psched wrota ſpaleneho města pschińdže, woſebny ſtělet k njemu ſtupi a ſo jeho prasheſche, hacž by kurwjerch ſebi pschal, ſo by wón ſi woſebithm prokotym wutſelenjom jenho tych njeſchecželskich wjedníkow, ſznamo wójwodu Wylema ſameho, ſkonzował. Tola kaž jara běſche tež tónle na pschecžiwnika ſly, ſebi tola na to pomyſli, ſo je wójwoda Wylem jeho bratr. Njespokojuj wón tehoodla ſi hlowu tſchafzesche a ſi ruku wotpoſaſao ſi proſchazym ſlowom ſawoła: „Satsel, koſož chzesch, jeno mojeho bratra niz!“

Tako bu wójwodže Wylemej tole rjane ſlowo ſdželene, bu wón hľuboko hnuth, a my móžemj ſebi myſlicž, ſo je hacž k kylsam ſatorhnjeny bylo. Wſchón hněw běſche ſi jeho wutroby wuſhol. Wobej wutrobie běſhtej k ſiednanju ſrajej. Psched woběmaj wójſkomaj ſebi tak dolho dželenaj bratraj woſolo ſchije padžeschtaj a ſo woſoſtejſche. To běſche 18. oktobra 1450. Tež khežor ſo nad jeju ſiednanjom wjeſelesche.

Kaf pěknje a luboſnje je, hdž ſrati ſa ſtejſche w jenej myſli w hromadže bydla! Kaf pěknje w domje, kraju a ludu! A hdžezkuli je Boh ludži hromadu ſwiedł, maju ſo woni bratrowszy wobeńcž k ſwojemu lepſhemu, kaž n. psch. herbſki a němſki narod we woſadach, evangeliſka a katholſka konfeſiija w gmejnach. S doborom wopak njeje, hdž ſo pohanjo naſchi bratřia mjenuju. Tež ſa tych mamj myſzle měra a ſboža měcz.